

Rapport kommnunsamverkan

13 maj 2022

Innehållsförteckning

- Omhändertagande av äldre på vårdcentralerna
- Psykisk ohälsa hos äldre
- Ny upphandling inom basal hemsjukvård
- Revidering av vårdval läkarinsatser i särskilt boende för äldre
- Revidering av samverkansöverenskommelse
- Ny upphandling inom geriatrik

Omhänder- tagande av äldre på vårdcentraler

Vad handlar det här om?

- Tidigare fanns det frivilliga uppdraget ”äldremottagning”, som länets vårdcentraler kunde ansöka om.
- Målgruppen - personer över 75 år - skulle kunna nå vårdcentralen via ett direktnummer utan knappval. Den äldre skulle erbjudas en fast vårdkontakt vid behov samt erbjudas besök eller annan kontakt samma dag eller dagen efter.
- Syftet var att skapa tillgänglighet, trygghet och kontinuitet för gruppen.
- Samtliga vårdcentraler ska numera erbjuda den här servicen till äldre personer.
- Vårdcentralen ska arbeta proaktivt och systematiskt för att främja livskvalitet, fysisk och psykisk hälsa samt förhindra försämring hos sköra äldre samt äldre patienter med risk för sviktande hälsa.

Hur är det här relevant för er?

- Personer över 75 år – där flera har hemtjänst genom er – får genom den här förändringen en snabbare kontakt och ett bättre omhändertagande av sin vårdcentral.
- Detta är ger förutsättning för bättre klustersamverkan lokalt

Psykisk ohälsa bland äldre

Vad handlar det här om? (1)

- Socialstyrelsen uppskattar att cirka 20 procent av alla äldre lider av psykisk ohälsa, vilket gör det till en av landets största folksjukdomar.
- Psykisk ohälsa kan vara tillfälliga besvär av oro, nedstämdhet eller sömnbesvär, men uttrycket används också för att beskriva psykiska sjukdomar som ångest eller depression. Psykisk ohälsa är inte en del av det naturliga åldrandet.
- Olika sjukdomar såsom kognitiv svikt/demens, diabetes eller stroke och smärta kan påverka den psykiska hälsan.
- Ungefär tio procent av den äldre befolkningen upplever ensamhet. Ensamhet har generellt sett inte ökat över tid, men det finns indikationer på att fler känner sig ensamma som en följd av pandemin och dess begränsningar.

Vad handlar det här om? (2)

- Lindrig till måttlig psykisk ohälsa omhändertas i primärvården. STEP-UP är ett treårigt projekt inom Region Stockholm. Syftet är att stötta vårdcentralerna i förändringen och ge kurser i att bedöma, diagnostisera och behandla psykisk ohälsa.
- Psykisk ohälsa som **inte** är lindrig eller måttlig omhändertas på specialistmottagningar.
- Det pågår ett flertal arbeten inom området psykisk ohälsa i regionen. Låt oss nämna några:
 - Biståndshandläggare erbjuds under 2022 en utbildning inom [första hjälpen till psykisk hälsa](#).
- Stockholms Region Stockholm antog under 2020 en [strategi för suicidprevention](#). Äldre uppmärksammas särskilt i strategin.
- Folkhälsoenkäten *Hälsa Stockholm* genomfördes under hösten 2021. Den innehåller bl.a. frågor kring psykisk ohälsa. En utökad folkhälsoenkät (riktad till personer över 85 år) har också genomförts. Preliminära resultat presenteras under första halvåret 2022.
- I projektet "Senior Connect" erbjuds regionens vårdcentraler att pröva ett nytt arbetssätt där äldre med risk för upplevd ensamhet fångas upp och stötts på vårdcentralen och sen erbjuds möjlighet att delta i kommunens och civilsamhällets aktiviteter.

När införs förändringen?

- Förändringen gällande lindrig till måttlig psykisk ohälsa på vårdcentralerna är redan genomförd. Från och med maj 2021 förstärktes vårdcentralernas uppdrag att ge vård till patienter i alla åldrar med lindrig till måttlig psykisk ohälsa.
- Övriga arbeten som nämndes på föregående sida pågår.

Var införs förändringen?

- Psykisk ohälsa som är lindrig eller måttlig omhändertas av vårdcentralerna i sydost.
- Psykisk ohälsa som **inte** är lindrig eller måttlig omhändertas på specialistmottagningar:
 - Norra Stockholms psykiatri: äldrepsykiatrisk mottagning
 - Norra Stockholms äldrepsykiatriska slutenvård på avd. 23
 - Psykiatri Södra och äldrepsykiatrisk mottagning på Rosenlund
 - Psykiatri Sydväst
 - Psykiatricentrum Södertälje (äldrepsykiatrisk mottagning)
 - Beroendecentrum Stockholm

Hur är det här relevant för er?

- Personalen i er hemtjänst, de anställda på vård- och omsorgsboenden och våra vårdgivare möter äldre som lider av ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa.
- Det är viktigt med samverkan mellan kommunerna och regionen för att fånga upp de som behöver hjälp.

Upphandling av
basal
hemsjukvård
kvällar, nätter och
helger

Vad handlar det här om?

- Basal hemsjukvård är hälso- och sjukvård som ges i patientens hem.
- Länets vårdcentraler har i uppdrag att tillhandahålla basal hemsjukvård under dagtid.
- Vårdcentralerna har ansvar för bedömning, planering och koordinering av patientens totala behov av hemsjukvård oavsett tid på dygnet.
- Uppdraget basal hemsjukvård under kvällar, nätter och helger är upphandlat enligt lagen om offentlig upphandling.
- De upphandlade avtalen började gälla den 1 maj 2017.
- Avtalen är förlängda till den 30 april 2024.
- En ny upphandling behöver därefter ske.

När införs förändringen?

- Driftstart för nya avtal beräknas ske den 1 maj 2024.
- Upphandlingsarbetet startar under 2022.

Revidering av
vårdval läkar-
insatser i särskilt
boende för äldre

Vad handlar det här om? (1)

- Regionfullmäktige har givit i uppdrag att utvärdera organisationen för läkarinsatser i särskilt boende för äldre
- Vi vill möjliggöra en bättre och mer jämlik vård för patienten, stärka kontinuiteten och förbättra det medicinska omhändertagandet.

Vad handlar det här om? (2)

- Den genomförda utredningen visar följande:
 - Läkarinsatserna fungerar överlag bra - med god kontinuitet och i god samverkan.
 - Allt fler personer som bor på särskilt boende har ett omfattande sjukvårdsbehov. Det ställer i sin tur krav på utökade medicinska insatser, som behöver mötas upp gemensamt av region och kommuner.
 - Digitaliseringen på de särskilda boendena är underutvecklad i relation till övriga vårdområden.
 - Avsaknaden av digital informationsöverföring mellan huvudmännen utgör en patientsäkerhetsrisk.
- Utredningen visar även på följande:
 - Ersättningsmodellen för vårdvalet är i sin grundform ändamålsenlig. Men det saknas incitament för att bedriva utvecklingsarbete och upprätthålla hög kvalitet.
 - Styrningen av vårdområdet behöver samordnas bättre med det totala vårdutbudet - både inom regionen och tillsammans med kommuner.
 - Den gemensamma hälso- och sjukvårdsinsatsen behöver i ännu större utsträckning utgå från den enskildes behov med ett förstärkt teamarbete mellan involverade yrkeskategorier.

Vad handlar det här om? (3)

- Utifrån genomförd utredning kommer förfrågningsunderlaget för vårdval läkarinsatser i särskilt boende för äldre att revideras.
- Revideringen innebär bl.a. höjd ersättning (t.ex. för att få möjlighet för utvecklingsarbete) samt förtydliganden kring läkarnärvaro på plats.

När införs förändringen?

- Region Stockholm förväntas i juni 2022 fatta beslut om ett nytt förfrågningsunderlag för vårdval läkarinsatser i särskilt boende för äldre
- Det nya förfrågningsunderlaget börjar gälla i september 2022.

Hur är det här relevant för er?

- Kommuner har möjlighet att välja vilken godkänd vårdgivare som ska erbjuda läkarinsatserna.
- Samarbetet mellan läkarorganisationen och er personal är mycket viktig.

Revidering av
samverkans-
överens-
kommelse

När införs förändringen?

- Samverkansorganet *Vård i samverkan*, som består av kommunalråd och regionråd, förväntas under hösten 2022 ge sina respektive tjänstemannaorganisationer i uppdrag att göra en översyn av överenskommelsen.

Upphandling inom geriatrik

Vad handlar det här om?

- Geriatrik är specialistsjukvård för äldre.
- Inom geriatriken finns öppen- och slutenvård.
- Inom den geriatriska slutenvården tas patienter emot för rehabilitering och behandling av åldersrelaterade sjukdomar.
- Två av de geriatriska verksamheterna behöver upphandlas på nytt.

När införs förändringen?

- Upphandlingen av geriatriken på Dalens sjukhus och Handens sjukhus pågår under 2022.

Ämnen som diskuterats

- Utveckling av samverkan för att locka fler unga att välja vård- och omsorg
- Frågor om tillgänglighet och kvalitet hos olika vårdgivare
- Många kommuner/stadsdelar jobbar med att utveckla digital mognad, digital fixartjänst m.m.
- Viktigt att kunna välja utförare av läkarinsatser i SÄBO
- Många kommuner/stadsdelar beskriver arbete mot bättre hälsa och mot psykisk ohälsa, bör finnas möjlighet till fördjupat samarbete lokalt

Tack för er uppmärksamhet